

„Sloga“

Izhaja vsak prvi, tretji in četrti četrtak meseca, ter velja po pošti prejemnik ali na dom pošiljati skupaj z „Goriškim Vestnikom“

za vse leto gld. 3,—
 „ pol leta „ 1.50
 „ četrt „ .75

Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina.

Posamične številke po 6 kr. dobivajo se v Stolni, Seneniški in Šolski ulici.

Upravništvo in uredništvo: Morelljeva ulica, številka 22.

SLOGA

Sloga juči — nesloga tlače — torej slohimo se!

„Sloga“

Prinaša oznanila na četrti strani od katerih se plača za štirimestno pettiro po 7 kr., če se jedenkrat tiskajo; po 6 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiskajo.

Za celoletne oglase po pogodbi.

Dopisi pošiljajo se uredništvu; reklamacije in naročila upravištvu.

Nefrankovana pisma se zavrnejo.

Rokopisi se ne vračajo.

Slovenci.

(Iz dunajskega tednika „Die Zeit“.)

(Dalje.)

Glede enakopravnosti v šoli in uradu Slovenci še niso dosti dosegli. To se bode komu čudno zdelo, če se pomisli, kako zvesto so podpirali grofa Taaffeja in koliko se je govorilo in pisalo o koncesijah, ki so se jim dajale. Če danes nazaj pogledamo, moramo reči, da so jako nesebično služili ministerstvu in železnemu obroču. Veselje, da se je odstranil najhujše jih tlačilni pritisk, jih je zazibalo v tako zadovoljnost, da so njih poslanci zamudili najugodnejši čas za načelne zahteve v prvih letih Taaffejeve vlade.

Mnogo temu je to krivo, da niso imeli nobene prave narodne organizacije, niti v Hohenwartovem klubu, nobenega vodje, ki ga bi seveda ne bilo lahko dobiti. Njih moč in veljava vsled grofa Hohenwarta je bila le navidezna, ker je načelnik vse desnice imel preveč drugih skrbi, da bi se bil mogel ukvarjati z najhujšimi slovenskimi željami. Tako so slovenske težnje na dnevnem redu do današnjega dne, in spodobijo se, da o njih tukaj sprgovorimo.

Pritožbe Slovencev, da se preveč prezirajo, začenujejo se že v ljudski šoli, za šolstvo bi morali biti merodajni le vzgojevalni, ne pa narodni oziri. S prošnjami slovenskih staršev v Gorici in Trstu za slovenske šole za svoje otroke pečajo se še sedaj deželna in osrednja šolska oblastva. Na Štajerskem Slovenci (400.480 : 847.923 Nemcev) še sedaj nimajo nobenega zastopnika v deželnem šolskem svetu, in celo v jednorazrednih vaskih šolah se ne morejo odredi pomembnejšim tencencam. Na Koroškem so takomencovane dvojezične šole, v katerih se že na najnižji stopinji začena poučevati v nemščini in se zlasti v višjih razredih nitiče nastavlja tako učitelji, ki niso prav nič zmožni materinje jezika učencev, kar vendar nasprotuje zdravemu vzgojesloju. In nikar naj se ne misli, da ima tako postopanje zaželjeni uspeh, da se nauče slovenski otroci nemški, to bi bilo le ondu pričakovati, kjer imajo otroci zunaj šole priliko slišati nemščino in jo rabiti. Tega pa mej Slovenci v teh pokrajinah ni in ostaja ves trud nemških učiteljev brez uspeha. Ravno ta metoda je do zadnjega časa bila navadna v vseh slovenskih pokrajinah. Proučujejo naj se le vspehi, ki se dosejajo. Starejše pokolenje zna k večjemu svoje ime podpisati v nemščini. Nemški ne razume, slovenski le težko čita ali pa še ne zna, v zvezi večletnemu šolskemu pouku takorekot ne znajo ni čitati ni pisati. Jaz sam sem videl še leta 1868. v šoli starejše učence, ki niso znali ločiti nemških besed „schon“ in „noch“, ker sta podobni dotični slovenski besedi in pozneje sem večkrat videl, da celo taki mladi možje, ki so dobivali tak šolski pouk in kot vojaki ali rokodelci pozneje šli po svetu, niso znali prečitati najprostejšega uradnega povabila v nemščini, in niso razumeli po tem navadnega poziva, da imajo prinesiti papirje seboj in so morali koga naprositi, da jim je raztolmačil tako priprosti nemški tekst.

Od učiteljašč so sedaj v Ljubljani, Gorici in Kopru dvojezična, v Mariboru in Ce-

lovcu sta pa popolnoma nemški; na teh dveh so Slovenci po dolgem poganjanju vsaj toliko dosegli, da so se vsaj nastavile učne moči, ki morejo učiti slovensčino. Popolne srednji šole Slovenci sploh nimajo. Na samostojni nižji gimnaziji v Ljubljani, ki je nastala iz prejšnjih paralelek, in nižjih razredih gimnazije v Novem mestu in na obnovljeni nižji gimnaziji v Kranju ter na slovenskih paralelakah gimnazije v Mariboru predavajo se slovenski le nekateri predmeti (poleg slovensčine največ le veronauk, latinščina in matematika). Take paraleleka zahtevajo še za Gorico in Trst in za Celje, kakor je znano, dvojezična nižja gimnazija postavljena v proračun za leto 1895/96.

Tako smo prišli do celjskega vprašanja, ki je pod koalicio postal pereče in pri njem moramo nekaj dalje ostati. Ko so Slovenci pod Taaffejem zahtevali dvojezični pouk na gimnazijah v Celju in Mariboru, pričakovali so, da se jim najprej izpolnjuje želje v Celju. Pa našel se je moder mož v učnem ministerstvu, ki je priporočil, da se osnujejo slovenske paraleleke v nemškem Mariboru, kajti mislil je s tem slovensko pridobitev privedi ad absurdum. Sedanji dvorni svetnik grof Stürzebeck je bil ta novodobni Bileam, ki je slovence blagoslovil, ko jih je mislil praklinjati. Mariborske paraleleke so bile takoj z začetka dobro obiskane, tako da bi se prav za prav morale dvojno osnovati. Letos je prvi razred štel 80 učencev, ko so popreje že zavrnili mnoge, ki so prosili za vstop, da le ne bodo treba osnovati druge paraleleke. Taki dvojezični gimnazijci so že prišli v višjo gimnazijo in priznati se mora, da je vspeh paralelek v zvezi vsem težavam tudi glede na dosežene rezultate jako sijajen, kar se da s tem pojasniti, da s kmetov prihajajo le najnadarjenejši učenci.

Učna uprava se ni mogla vsled svojih prejšnjih obljub upirati sili dejanj in tako so se obljubilo Slovencev tudi paraleleka za Celje, kjer so jih ob svojem času bili odpravili s pripravljanim razredom, tako da morajo učenci prav za prav študirati devet let na gimnaziji, in koalicijsko ministerstvo je prevzelo to dedščino, da si zagotovi glasove koalicijskih Slovencev. Ko so ugovarjali koalicijski Nemci, prišli so na misel, da naj se osnuje samostojna nižja gimnazija in koalicijski Slovenci, ki so vsckako potrebovali kak uspeh, da opravičijo pred volici svoj pristop k koalicio, so se izjavili, da so tudi s tem zadovoljni. Prav za prav so pa oboji ravnali proti interesom prebivalstva. Paraleleke bi bile vsckako boljše, omogočevale bi jednotno vodstvo in jednakost v sestavi učiteljev in učencev, kar bi bilo v dobro razumljenem interesu obeh narodnostij, tudi bi bila bogatejša in popolnejša skupna knjižnica in zbirka učil. Nemci utemeljujejo svoje nasprotovanje slovenskim paralelakah v Celju s tem, da pravijo, da je celjska gimnazija nemška posest. Temu oporekajo Slovenci. Sklicujejo se na zgodovino gimnazije priobčeno v šolskem programu 1852. leta. Ustanovila se je gimnazija s 30.000 gld., katere je dr. Lipič leta 1808 nabral v celjskem okrožju, ki je bilo popolnoma slovensko. Merodajno je pri osnovi bilo to, da se preskrbi naraščaj duhovščine. Naj je tudi celjsko meščanstvo (o katerega narodnosti v začetku

tega stoletja se bi dalo prepričati, kajti bilo je mestno prebivalstvo tedaj dvojezično, a po večini vsaj bolj slovensko nego nemško.) dalo znatno vsoto — koliko se ne da določiti, vendar je tedaj in pozneje jednako svoto zrtvovala dijecezanska duhovščina, ki je brez dvombe bila slovenske narodnosti. Zlasti knjižnica se je jako pomnožila z volilom stolnega prošta Jušenaka in leta 1851. je še kot slovenski pisatelj in domoljub proslavljeni knezoškof Anton Slomšek podaril za zbirko učil 1000 gld. In slovenski učenci naj bi bili izključeni od porabe obeh? To bi bila krivica proti malemu slovenskemu narodu, nevredna civilizovanega nemškega naroda.

Da so potrebne v Celju slovenske paraleleke oziroma nižja gimnazija, se da sklepati iz sledečih števil. Leta 1893/94 je bilo na nižji gimnaziji, na kateri imata že sedaj dva razreda po dva oddelka, 79 Nemcev in 132 Slovencev. Letos je v pripravljanim razredu 50 Slovencev, v Ia 19 Nemcev, 39 Slovencev, v Ib 23 Nemcev in 91 Slovencev. Celje je narodno središče za vsi šolski okoliš, kateri pride v poštev, zvezano z železnicami na vse štiri strani, sedež ožrožnemu sodišču itd. Tudi za Slovence je vsakem oziru središče. V Celju je njih žna štajerska hranilnica in posojilnica, kateri vsaka ima nad jeden milijon goldinarjev nlog. Celje je sedež zveze slovenskih posojilnic, tu izhaja slovenski politični list in tukaj je dobro zastopano slovensko razumnštvo. (n. pr. tukaj je mej 11 odvetniki 7 odločnih Slovencev).

To so podatki, katere navajajo Slovenci za celjsko gimnazijo. Nemci in levčarji nasprotujejo, kakor znano. Prišli so na neko dolgo misel, da bi koščljivo gimnazijo osnovali kje drugje kot v Celju, a vsi načrti, ki jih je dosedaj v tem oziru pripravljalo, so taki, da o njih razpravljati ni mogoče; imeli so le s smesnim uspeh, da je v neki vsaj jedno uro od Celja jeden občinski odbornik glasoval proti peticiji za celjsko gimnazijo, ker je resno mislil, da jo vas dobi. Prepričani zaradi celjske gimnazije je spravi koalicio v dilemo samomora. Če se vstreže Slovencev, potem ni izključena nevarnost, da izstopijo Nemci iz koalicije in jo razbijajo, ker so zaradi njih številja ji neohodno potrebni. Če pa Slovenci ne dobe gimnazije, morajo istopiti iz koalicije, z njimi tudi po Slovincih voljeni poslanec grof Hohenwart in s tem zopet pride koalicio v nevarnost, da izgubi neohodno potrebna vodja. Zato je celjska stvar postala velika državna zadeva in mi smo morali o njej obširneje apregovoriti. Sedaj se pa vrnimo nazaj k naši stvari.

Dolgo časa so Slovenci zaman zahtevali, naj se njih jezik rabi v uradih, dasi je to zahtevo podpiral ne samo državni osnovni zakon, ampak tudi občni sodni red (§ 13) in kazenskopravni red (163 in 198) in dasi so z mnogimi vzgledi iz praktičnega življenja zamogli dokazati, da je dobra uprava in justica le mogoča, če je uradnik zmožen narodovega jezika in v tem jeziku tudi izreka svoje razodbe. Toda vsem zakonitim določbam in razlogom preudarnosti so se pred vsem upirale centralistično-germanizatorske tendence, katere glede Slovencev še

zdej niso prišle iz veljave, dasi bi se bili njih zagovorniki vsaj že lahko prepričali, da ni kar nič upanja, da se vresničijo. Velik del birokracije, odvetnikov in notarjev v slovenskih pokrajinah se upira enakopravnosti deloma iz narodnega nasprotstva, deloma iz strahu za ljubi kruhek (dasi birokracija zoper urivanje njej neljubih uradnikov rada kliče na pomoč svoje večje ali manjše znanje slovenskega jezika) deloma iz ozirov na komoditeto, predstaviti si je samo težave, s katerimi bi se bilo boriti, dokler bi bili vsi „uradni šimelni“ poslovenjeni.

V pravosodju so se razmere od l. 1882 vsled Pražakove jezikovne naredbe deloma na bolje obrnile; v njih obrambo se je dandanes moči sklicevati na tako kompetentnega sodnika, kakoršen je umirovljeni višjesodni predsednik graški vitez Waser, ki je, v nasprotju s svojo lastno prakso, zapisal, kar je umirovljen, to le (Gerichtshalle, 1894, št. 27): Pri kazenskem postopanju prizadete osebe imajo pravico, občevati s preiskujočim sodnikom v ustnem in pismenem občevanju v materinem jeziku in zahtevati, da se njim namenjene kazenske naredbe in ukazi pišejo v istem jeziku. Ta pravica se Slovencev zunaj Kranjske in deloma tudi na Kranjskem še vedno krati. Na Primorskem se na te naredbe skoro nihče ne ozira, na Štajerskem pa namigavajo zlasti uradni predstojniki, ki bi si radi naprej pomagali, svojim podrejenecem, naj le nemški uradujejo, ako stranka sama ne zahteva, da se zapisnik piše slovenski, češ, da pri višjem deželnem sodišču v Gradcu ne vidijo radi, če pride preveč slovenskih aktov tja. To je tudi umevno, zakaj še dandanes so mej 16 svetniki le štirje takih, ki znajo slovenski, dasi je polovica vseh prihajajočih aktov povsem ali vsaj deloma slovenska. Lahko si je misliti, kako vsled tega, kakšno razpoloženje Slovenskim strankam škoduje tudi to, da § 27. statuta za najvišje sodišče sanje ne ekasitira. Vsled tega se ne samo pri najvišjem sodišču, nego tudi pri višjih deželnih sodiščih v Gradcu in v Trstu razsodbe izrekajo samo v nemškem, odnosno v italijanskem jeziku in se n. pr. nalagajo strankam prisega, ki vsled slabih prevodov na slovenski jezik dobe drug pomen, tako da stranka ne more prisesti. Vsled tega izgubi lahko Slovenec le radi jezikovnih težkot kako pravdo. Zakaj bi za Slovence ne bilo to mogoče, kar je navadno za Italijane, Čeha, Poljake in za Hrvate v Dalmaciji?

Neverjetne so razmere pri sodiščih na Primorskem in na Koroškem. Najbolje jih karakterizuje ogorčenost, ki je nastala, kakor se je nedavno tega poročalo iz Trsta, ko je sodni kolegij nekemu samo slovenskega jezika zmožnemu obtožencu pri neki obravnavi sodbo z razlogi vred naslanil v njegovem materinem jeziku. Pri porotnikih pa je bilo to, dokler ni pred kratkim izšel neki ukaz pravosodnega ministra, nemogoče celo na Goriškem, kjer je še jedenkrat toliko Slovencev kakor Lahov, ker so bili samo slovensčine zmožni možje principijelno izključeni od službe porotnikov, samo laščine zmožni pa ne. V Celovcu ni do današnjega dne najti jednega zapisnika o dognani obravnavi, niti jedne sodbe, pisane v jeziku dobre tretjine vsega prebivalstva (354.632

PODLISTEK.

Izginili milijon generala Skobeleva.

Knez D. D. Obolensky objavlja v januarskem zvezku ruskega časnika „Histo-ričeski Vestnik“ spomine na generala Skobeleva. V njih odkritostno navaja vsakovrstne reči iz življenja slovečega tega vojaka. Najzanimivejša je pa zgodba o izgini-lem milijonu, kateri je v ozki zvezi z smrtjo generalovo. Knez Obolensky je videl generala Skobeleva še malo pred njegovo smrtjo. „Skobelev je večkrat zahajal v Moskvo“, tako piše Obolensky, „kjer je obiskoval nekega Morlovega. Morlov je bil vodja neke podružnice državne banke ter v tesnem prijateljstvu s Skobelevem. Celó tika sta se in Ivan Ilíč, kakor je Skobelev imenoval Morlovega, upravljal je generalov denar.“

Pričetkom meseca junija 1882. l. je bil Skobelev nekamo zelo nemiren. Pokazal je Obolenskemu članek gospé Adamove ter izrekel, da je najbrž že nastopil predvečer orjantne vojne. „Ah, če je vse resnično, kar se poroča, utegnemo stati v dveh do treh tednih v Bolgariji“. Takó je govoril Skobe-

lev. Vrhu tega je še dostavil, da bode moral vzdigniti vse svoje kapitale, da si pridobi milijon rubljev, zakaj o vojni bode treba dosti novcev. Kakor je rekel, takó je tudi storil. Skobeleva je misel na vojno silno razvnela. Nekaj dnij kasneje je vzdignil svoj denar. „Jaz sem vzel vse svoje denarje iz državne banke“, dejal je, naposled bodem imel svoj okrogli milijon, katerega izročim Ivanu Ilíču. Skobelev je reč imel za tako resno, da je nekemu prijatelju odrekel celó posojilo nekaj tisoč rubljev, da si je general bil sicer do lahkomiselnosti dobroten. Storil je pa to zato, da ne bi rušil milijona“, kateri prav pride o vojni z Bolgarijo. Proti koncu junija je knez Obolensky zopet v Moskvi srečal Skobeleva. Pri tem je opazil, da je Skobelev silno potrt, zdelo se je, da mu tajna bolj razriva dušo. Na stavljena vprašanja niti ni odgovarjal. „Kaj vam je Mihel Dimitrijevič?“ vpraša ga Obolensky, na kar odgovori Skobelev po dolgem molku: „Kaj mi je, vprašate? No, vedite; ves moj denar je šel rakom žvižgat“. „Kakšen denar? Ali vam je kdo ukradel listnico?“ — „O moji listnici ni govora, pač pa o mojem premoženju, o mojem milijonu, ki je izginil brez sledu“. — Jaz sem bil kakor okame-

nel. „Kaj? Kako?“ vprašal sem. — „Ničesar ne vem in tudi ne morem pojasniti ničesar, kakor veste, vzdignil je Ilíč vse moje premoženje. Prodajal je moje žito, potegnil moje menice in — z n o r e l. Popolnoma je brezumen; ne umeje najmanjše stvarca, o čemer se govori. Jaz sem ga že večkrat vprašal po svojih kapitalih. Toda ne da bi mi odgovoril, sede pod mizo ter prične lajati. On je popolnoma izgubil pamet. Kaj naj naredim?“ — Skobeleva gojasil nisem je tako osupnilo, da sprva nisem mogel izpregovoriti besede. Naposled vendar rečem: „Pa milijon rubljev vendar ni svota, da bi jo kdo ukradel na tako skrivnostno način! Obvestite o tem vse banke, pričnite zasledovati to reč!“ — „Saj uprav to delam“, odgovori Skobelev, „a doslej še niso zasledili ničesar“. — Mihel Dimitrijevič je onega dne pil čez žejo; mešal je portugalsko ruščee vino s šampancem. Bilo je očividno, da je v pijaci iskal — pozabljenja. Drugi dan ko sva z grofom A. P. Baranovim pri Skobelevem, vlivaj je general še zmerom v se težko pijajoč. Grof Baranov, prav pameten človek, skušal je, da bi generala razvedril; toda bilo je vse zastoj. Na to sem jaz generalu rekel, da so gotovo Morlovega

služabniki ukradli njegov denar. Toda Skobelevu se je zdelo to neverjetno. Nekaj tednov po generalovej smrti pa so zapri nekega Morlovega lakaja (služabnika). Nekje je hotel prodati skrinjico s pismi pokojnega Skobeleva. — Ko sem videl, da je general pil takó nezmerno, bil sem takó sloboden, da sem ga posvaril. „Ah, pustite me vendar“, dejal je, saj itak ne bodem živel nad dve leti. Ta čas pa hočem prebiti, kolikor mogoče dobro.“ Toda obe leti sta se skrčili na dva dneva. General je pil nadalje svoj šampanjec, pomešan s portugalscem. Gotovo je, da sta njegovo smrt pospešila notranja razvnestost in vino. Ko sem po njegovej naglej smrti tekel v htel, kjer je umrl, dobila sva z grofom Baranovim dovoljenje, da smeva pričujoča biti o Skobelevem raztelesovanju. Generalovo srce je bilo tako slabotno, da se moramo čuditi, kakó je mogel s takó bolnim organom živeti še toliko časa. —

Takó poroča torej knez Obolensky. V nadaljnjem jako zanimivem poročilu javlja nam, da je Morlov deset let pozneje umrl v neki norišnici. Toda skrivnosti o izgini-lem milijonu niso mogli izvabiti iz njega. Skobeleva denar še dandanes ni najden! —

4. Spodbujati prebivalstvo k nasajanju sadnih dreves ob cestah in poteh.
 5. Priporočevati praktične sadilnice in poučevati, kako je napravljati sadni nošt.
 6. Posredovati kupčijo s sadjem.
 7. Ustanoviti sadjarske knjižnice družbenikom v porabu.
 8. Ustanoviti sadne vrte v večjih krajih.
 9. Ustanoviti trtnice v večjih krajih in skrbeti za razširjenje dobrih, krajnim razmeram primeranih trtnih vrst.
 10. Ugojevati, kupovati in prodajati ameriške ključe (kolči), bilfe in cepljene trte.
 11. Pospeševati umno kletarstvo.
 12. Pospeševati domačo vinsko kupčijo.
- Okolu 80 udov se je upisalo prvi dan. Predsednik je nadučitelj M. Zega, podpredsednik Križnič, kotler in mesar, oba v Kanalu. Zraven je še 7 odbornikov, ki so učitelji in kmetovalci. Letnina udom je 50 kr. Ustanovniki plačajo enkrat za vselej 10 gld.

Kako je ravnati s drevesom, poškodovanim po zajeh.

Letos, ko smo imeli toliko snega, pritisnil je hud strdež dolgovnega gladala — zajca. Le pogledno nekoliko v sadne vrte in v drevesnice, kjer rastejo cepi, ki niso bili dovolj zavarovani. Kmalu se prepričamo, kako neumnost je gospodaril dolgovnik zlasti z mladimi jablanicami, kojih lub ali skorja mu gre toli v slast.

Marsikateri sadjerejec je imel sicer drevesa tudi namazana z običajno mažo, napravljeno iz gnojnice, umrajene krvi, ilovice in oženka, toda to je bore malo motilo letos našega zajčjega škodljivca. Niti oženek se mu ni studil, niti mu smrdil.

Kaj torej storiti sadjarju, kateremu je ranil zajec mlada drevesca? Pred vsem treba pomniti, da je moči ozdraviti le tako drevesce, pri katerem lub (skorja) ni okrog in okrog debla oglodan — drugače je ves naš trud zastonj.

Kano namaži z gosto mažo, napravljeno iz kravjeka, ilovice in pepela. Nekateri de-vajo namesto kravjeka tudi katran ali tēr; vsekakor pa je kravjek primernejši že radi tega, ker ga imamo vedno pri rokah in ker ni tako oster kakor katran, ki bi utegnil radi svoje zajedajoče moči drevescu celo škodovati.

Nekateri sadjarji tudi priporočajo, naj se rana, predno se zamaže, gladko prireže. V obče pa to ni, da bi se posnemalo, ker se s takovim rezanjem čisto ostali lub, ki je pri tako ranjenem drevescu zelo velike važnosti — odstrani in se tako rana še težje zaceli.

Tudi mazanje s cepi um voskom, ki na zraku utrduje in tako zraku pristop zabrani, ovira celitev drevesnega luba. Ako še omenimo, da treba poškodovano drevo spomladi čim najhitreje omazati, da se gole drevesne žile ne posušijo, povedano je na kratko vse, kar se o zdravljenju drevesnih ran, provzročenih po zajcu, omeriti more.

Vinske cene na Koroškem. Da dobi zanesljiv pregled o vinski etni leta 1894., naročilo je poljedelsko ministerstvo raznim družtvom, šolam in potvratnim učiteljem, naj mu poročijo o vinski letini. Glasom teh poročil bila je v sodnih okrajih Vipava, Senožeče in Litijska, v kolikor ni uplivala trtna uš, srednje dobra letina; v vseh ostalih okrajih na je bila vinska letina precej slaba, tako da je stupna produkcija dosegla komaj 35% normalnega vinskega pridelka. Tudi kvaliteta v vzhodnih pokrajinah dežele ni nič kaj dobra. Hudo deževje v cvetni dobi in slabo vreme za časa trgatve sta uplivala neugodno. Tudi cene razmerno niso visoke, kar dokazujejo sledeče številke: Postojna 11—30 gld., Bistrica 12 gld., Senožeče 14—20 gld., Vipava 16 gld. hektoliter. V krajih, kjer je trtna uš zelo razširjena, pa so cene mnogo višje, tako n. pr. v okrajih Kostanjeviškem 28—30 gld. hektoliter ter se je posebno moč s požahnutjenih trt lahko in drago prodaval.

Kako dobimo zgodnji krompir? V Pariski vrtarji že več let na posebno lahek način dobivajo zgodnji krompir. Celi gomoli zgodnjih vrst položijo se v nizke košarice ali tužice s koncem navzgor jeden poleg drugega. Košarice posavijo se potem v kak gorek kraj, v soto, hlev, rastlinjak ali gnojno gredo. Če je gorek solnčen dan, nese se košarica na sonce. Kadar se pa ni bati več mraza, se posade gomoli v zemljo, pri čemer je paziti, da se jim krali ne polomijo. Tak krompir v zemlji precej raste, dočim drugi dolgo leži, predno začne poganjati. Na ta način pridelamo štiri tedne prej krompir, nego na navadni način, kar se tudi splača, kajti zgodnji krompir se najlažje proda.

Sušenje mokrih zidov. Od zidu se odtrže omet in potem se pa v zid vdolajo kanali, katerih velikost so ravno po potrebi. Ti kanali se pokrijejo s tanko opeko in potem zid zopet omeče. Kanali ostanejo zgoraj in spodaj v zvezi z zunanjim zrakom, da vedno po njih kroži. Zid je potem suh.

Proti kurjim boleznim. Angleški kokošarji polijejo 50 gramov zelene galice z močno zredeno kislino, da se raztopi. Na to prilijejo se tri litre vode. To zmes pokrito hranijo in jo dajo vsak teden jedno žlico kokošim v vodo. Če pa kokoši ne marajo jesti, dajo jim tega zdravila vsaki dan, ali pa vsaj na dva dni.

Izdajatelj in odgovorni urednik A. M. Obizai
Tisk „Prve slov. tiskarne A. M. Obizai v Gorici.“

Vabilo na naročbo.

S tem uljudno vabim vse prijatelje slovenskega posojilništva na naročbo knjige: „Naved o znanosti in poslovanju slovenskih posojilnic.“

ki bode obsegala kacic 150 strani in stala 1 gld. (vezani iztis 1 gld. 20 kr.

V Krškem, 21. marca 1895.

Ivan Lapajnc.

Novič Franc

krojač v ulici sv. Klare št. 6 izvršuje razna naročena dela in prodaja narejeno obleko po jako zmernih cenah.

Peter Birsca,

„Corte Caravaggio“, toči izvrstna domača vina, kakor njegov oče v Rifenbergu in postreže s hrano. Ima tudi hlev za živino.

Pri Rebku ali Golini

na Solkanski cesti št. 9

(tretja kréma)

se dobiva vedno pristno domače solkansko in zorno brisko vino. Postrežba točna

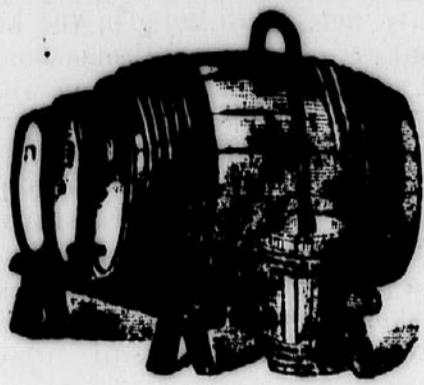
— cene zmerne. —

Andrej Rebek,
krčmar.

Karol Makuc,

v Rabatišcu št. 20, voditelj izdelovalnice vinskega octa Andreja Makuca priporoča se vsem Slovincem. Izdeluje edino le vinski jesih, ki je jako ukusen in zdravju neškodljiv. Kdor se le enkrat prepriča o dobroti tega octa, gotovo se ne bode nikdar več posluževal jesih napravljene z raznimi esencami. Cene jako zmerne.

Kupuje silikona vina.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom
v Gorici

ima v svojih založnicah vedno na izbiru vsakovrstna domača vina, bela in črna istrijska ter bela dalmatinska.

— Prodaja na debelo. —

Trtne reznice ali sajenice (kolči)

prve vrste:

Tržaška, Merkaduška

in druge vrste, prodaja

Josip Mavrič,

vinogradnik v Kozani h. št. 19.

Lepo stanovanje

za dve ali več družin, z parkom
in vrtom se daje v najem v
Goriški okolici.

Več se izve pri upravi „Sloga“.

Ivan Reja

gostilničar

„ALLA COLOMBA“

ob velikej vojašnici, na desnem voglu v ulico Morelli, toči domača vina ter postreže tudi z jako okusnimi jedili.

Zaloga Vrhniskega piva

pod vodstvom Joška Rovana v Rabatišči št. 18 prodaja pivo v sodčkih in steklenicah. Ne boji se konkurence ne glede cen in ne glede dobrote piva. Steklenice so napolnjene že v pivovarni na Vrhniki, za kar se rabi le dobro uležano pivo.

V gradu

**Rožni dolini - Rosenthal
„Civoli“**

opril je podpisaneec po domače elegantno uređjeno

gostilno

se zbornimi in pristnimi domačimi vini iz Gradišca — belo in črno po zmernih cenah, z okusnimi mrzlimi jedili a la forchette. Lega je Frasnja in zbrava, hram ali klet podzemska, dvorana sposobna za petje in glasbo, okolica uljudna in romantična, igre, telovadbene in druge kratkočasne priprave so na razpolago. Podpisaneec se nada, da ga bo slav. občinstvo počastilo z obilnim posetom in zagotavlja najboljše in najuljudnejše postrežbo.

Se spoštovanjem priporoča se slav. občinstvu

M. Wasmeyr,
gostilničar.

Ant. Fon

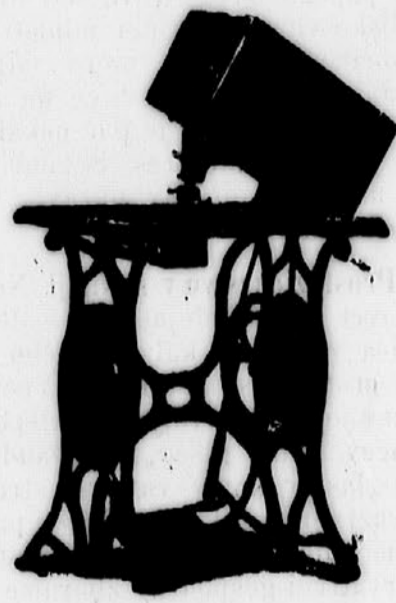
klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

ANDREJ ČERMEJ

na Korenju št. 10

ima prodajalnice jestvinskega blaga, postreže po ceni in dobro.

Slovenski rojaki ne pozabite ujeja in obiščite ga, ko kaj rabite!

Nova zaloga šivalnih strojev
zistem SINGER, prve vrste od
25 do 50 gld.

Šivalni stroji

Original-Phönix

od 40 do 70 gld.

kakor tudi šivalni stroji raznih drugih zistemov iz renomiranih tvornic.

Drašček & Cecchini

Gorica Morellijeva ulica št. 32. Gorica

Odlikovana

livarna za zvonove

Franc Broili

GORICA-VIDEM

Zalagatelj
zavarovalnega društva
Unio - Catholica
na Dunaju.

Prevzema koje si bodi livanje in prelivanje zvonov vsakojake težine in uglasbe. Jamči za popolno izvršitev dela proti cenam zelo nizkim, da se ni bati tekmovanja. Sprejema plačila na letne obroke na ugajanje dobavljačev. Prvi vplačilni obrok, se ne vroči, dokler niso bili novi zvonovi preskušani, popolnoma ubrani in najdeni, da se ujemajo harmonično, da so glasni in razlagajoči.

PAULIN EDVARD

v Nunski ulici št. 10.

V zalogi ima razne umetne cvetice, nagrobne vence, mrtvaške obleke za otroke, rakve (truge), trakove, voščene sveče itd. Postreže vedno po mogočih cenah.

„Agrarmer Tagblatt“

glasilo za politiko in gospodarstvo,

izhaja 10. leta v Zagrebu,

je jako razširjen, o vseh jugoslovanskih zadevah dobro poučen in v čisto

slovauskem duhu uređovan list.

Priporoča se za naročbo, kakor tudi za oglaševanja, posebno

vino - in sadjerejcem.

Številke na poskušajo se na zahtevo pošljejo brezplačno.

„Agrarmer Tagblatt“

stane:

Za celo leto 18 gl.

pol leta 9 „

četrt leta 4 „ 50 kr.

na mesec 1 „ 50 kr.

Glasi po jako nizki ceni.

H. Riessner

v Ratišlju št. 20

(poleg lekarne Pontonjeve.)

Priporoča se za izdelovanje vseh umetnih cvetic. Ima tudi v zalogi nagrobne vence, mrliske obleke, čevlje, rakve (truge), voščene sveče, itd. Popravljajo se nagrobni venči iz umetnih cvetic in biserjev.

Vse po nizkih cenah!

Cej Ivan

krčmar v ulici Ascoli toči vedno jako dobra domača vina. Postrežba točna in cene primerna.